

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

یونس نگاه

۱۹ جولای ۲۰۲۲

یونس نگاه

خطر ادامه بی حکومتی جدی است

در چند ماه اول برگشت طالبان، این ترس وجود داشت که امریکا و متحدانش در ادامه توافقنامه مرموز دوحه، نظام امارت را به رسمیت بشناسند و آن گروه را برای ساختن حکومتی به ظاهر همهشمول تحت فشار قرار دهند. اکنون که به یکسالگی بی‌حکومتی و استبداد طالب نزدیک می‌شویم، ترس دیگری در حال بزرگ شدن است؛ این‌که افغانستان سال‌ها چون حفره تاریک دیپلوماسی حفظ شود و در آن قدرت‌های جهانی و کشورهای بانفوذ منطقه بدون توجه به هزینه‌هایی که ساکنان این سرزمین تحمل می‌کنند، هرچه بخواهند انجام دهند.

جیمز دابینز و زلمی خلیل‌زاد، دو مقام سابق امریکائی در مصاحبه‌های اخیرشان تصویر تاریکی از آینده افغانستان ترسیم کرده‌اند. خلیل‌زاد گفت که امریکا قصد ندارد حکومت طالبان را به رسمیت بشناسد و دابینز گفت که پیشنهاد او و همفکرانش تعامل با طالبان است، با این شرط که فشارها بر این گروه حفظ و در صورت نیاز، به حاکمیت آن پایان داده شود. این افراد سخنان‌شان را در انزوا و بدون اطلاع از آنچه در قصر سفید می‌گذرد، بیان نمی‌کنند و تا حدودی در آئینه سیاست‌های کلی امریکا سخن می‌گویند.

کشورهای دیگر نیز سیاست‌های مشابه را دنبال می‌کنند. همسایگان افغانستان در تعامل با طالبان مشغول چانه‌زنی بر سر آب، معادن و ذخایر طبیعی این کشور اند. ایران در این روزها تلاش دارد که طالبان را وادار به توافقی بر سر آب کند. پاکستان از انتقال بی‌رویه زغال‌سنگ اظهار شادمانی می‌کند. هند، چین و روسیه نیز هرکدام کانال‌هایی برای «تعامل» با طالبان راه انداخته‌اند تا از بازی در این سرزمین «بی‌صاحب» محروم نشوند.

امریکائی‌ها انکار نمی‌کنند که روابط پرتشنج شان با چین و روسیه بر سیاست‌هایی که در افغانستان تعقیب می‌کنند، تاثیرگذار است. سرنوشت ده‌ها گروه تروریستی که درین چند دهه در منطقه ما پرورده شده‌اند نیز در شکل‌گیری بحران کنونی نقش دارد. کشورهایی که در بیست سال گذشته در کمپین «مبارزه با تروریسم» از شمال افریقا تا افغانستان جنگ‌های بسیاری را دامن زدند، می‌دانند که با خموشی تنورهای جنگ در کشورهای عربی و شمال افریقا و نیز خروج

نیروهای بین‌المللی از افغانستان، احتمال دارد که جنگجویان جهادگرا از جاهای ناخواسته سر برآورند و درد های سر پرزینه خلق کنند. افغانستان تحفه‌ای به جهادگراها داده شده است تا آنان «بی‌دست‌آورد» نباشند و «سرزمین» و پناهگاهی داشته باشند.

دایبیز در مصاحبه‌اش گفت که امریکا از طالبان نخواست است تا روابطش را با القاعده و دیگر گروه‌های تروریستی قطع کند، بلکه می‌خواهد آن گروه نگذارد که تروریستان از خاک افغانستان علیه منافع امریکا و متحدانش استفاده کنند. این سخن دایبیز با واقعیت جاری همخوانی دارد. امریکا از طالبان نمی‌خواهد که تروریستان بین‌المللی را از این سرزمین برانند تا آنان در اروپا و جاهای دیگر دردمر خلق کنند، بلکه انتظار دارد که این تروریستان در افغانستان مشغول شوند و در صورت نیاز، امریکا آنان را شکار کند یا شاید برای‌شان در آسیای میانه و جاهای دیگر پروژه‌هایی بدهد.

بازار بین‌المللی مواد مخدر نیز چون بازار تروریسم پر قدرت است و یک افغانستان بدون حکومت رسمی به‌سودش است. دایبیز نکته مهم دیگری را نیز یادآوری کرد. او گفت که اگر ضرورت شود، امریکا از ادامه جنگ در افغانستان حمایت خواهد کرد، حتی اگر این کار هزینه‌هایی روی شانه مردم بگذارد.

امروز نیز هزینه‌های بسیار سنگین به‌دوش مردم ما گذاشته شده است. گرسنگی، بی‌تعلیمی، سرکوب، نبود آزادی و آینده نامعلوم کشور را به زندان بزرگ تبدیل کرده است. ادامه بی‌دولتی و حذف افغانستان از عرصه روابط بین‌الملل برای سال‌ها خطر بزرگ و واقعی است. اگر سرنوشت گروه‌های تروریستی، بازار مواد مخدر و رقابت قدرت‌های جهانی ایجاب کند، سال‌ها با امارت غیررسمی تعامل خواهند کرد. برای آن گروه از طریق انجوها و نهادهای بین‌المللی و گاه مستقیم پول خواهند پرداخت، در برابر سیاست‌های استبدادی طالبان ساکت خواهند بود و مرگ تدریجی میلیون‌ها انسان را با اظهار تأسف و ابراز همدردی تماشا خواهند کرد.

طالبان نیز از ادامه این وضعیت ناراضی خواهند بود. آنان از این فرصت برای سرکوب مخالفان و تحکیم قدرت‌شان استفاده خواهند کرد. زورمندان و مقامات بلندپایه آن گروه کشور را میان خود تقسیم نموده و چون تیول شخصی «اداره» خواهند کرد.

بیش از هر زمان دیگر، تغییر وضعیت به اراده و ظرفیت مردم افغانستان وابسته است. آیا ما می‌توانیم «تعامل» بین‌المللی برای ادامه بی‌سرنوشتی کشور را به نبرد فراخوانیم؟